

fierce struggle of opposites due to the devaluation of the other side, by seeing gender differences as the fundamental basis for gender inequality, it is impossible to see ways to overcome gender discrimination or gender-based violence [2].

Human rights concept has gone through a difficult path in their development. They turned from moral and ethical norms into clearly defined legal norms. At present, the concept of human rights continues to develop, and the mechanisms of implementation and protection are being improved, especially in the conditions of human-centric discourse. Knowledge of gender theory helps police officers to form a legal culture and worldview from the point of view of human rights protection as one of the main factors of security in society.

1. Kelly W., Mears D. *The Reinvention of Policing: Crime prevention, Community, and Public Safety*. Rowman and Littlefield, 2023. 300 p.

2. Skyba E. Gender challenges of modern societies. *Philosophy, Economics and Law Review*. 2021. Vol. 1. No. 2. P. 18–24.

УДК 305+37.04

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/349-350

Наталія БОБРО

доцент кафедри

соціальних та економічних дисциплін

Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат соціологічних наук

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Ефективне виконання завдань, покладених на заклади вищої освіти в сучасних умовах, вимагає підвищення якості та посилення практичної складової підготовки фахівців шляхом формування у здобувачів вищої освіти необхідних професійних компетентностей, спрямованих на дотримання принципів рівноправності, паритетності і взаємодію між здобувачами вищої освіти. В цьому контексті неабиякої уваги набуває питання впровадження гендерного підходу у діяльність закладів вищої освіти.

Харківський національний університет внутрішніх справ є провідним закладом вищої освіти МВС України, саме тому не може залишатися осторонь гендерної проблематики. Одним із пріоритетних напрямів в організації діяльності університету щодо підготовки кадрів для Національної поліції є забезпечення гендерної рівності. порушена нами тема передбачає комплексний аналіз, але через обмеженість даної публікації об'єктом нашого дослідження будуть вибіркові результати впровадження гендерного підходу у діяльність закладу вищої освіти.

В університеті створено і діє офіційний механізм затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітніх програм, методичного забезпечення навчальних дисциплін. Вибірковий аналіз програм навчальних дисциплін на предмет наявності в них гендерних аспектів, зокрема наявності в їхньому змісті гендерних стереотипів та сексистських висловлювань або проявів, використання фемінітивів свідчить про те, що висвітлення гендерних питань присутнє у тематиці багатьох навчальних дисциплін, таких як соціологія, українська мова професійного спрямування, теорія держави та права, історія держави та права, інформаційні технології, конституційне право, адміністративне право, кримінальне право, цивільне право та процес, міжнародне право, кримінологія, поліцейська діяльність, тактико-спеціальна підготовка, професійно-психологічна підготовка поліцейського, запобігання та протидія домашньому насиллю тощо. Це розцінюється як наочний показник того, що гендерна тематика знаходиться у фокусі уваги науково-педагогічних працівників і інтегрована до обов'язкових і вибірових компонент освітньо-професійних програм магістерського та бакалаврського рівнів вищої освіти.

Протягом останніх років в університеті були реалізовані такі заходи [1]:

– створено Гендерний центр, який є майданчиком для усвідомлення гендерної проблематики, покращення безпеки чоловіків/жінок і хлопців/дівчат, їхнього фізичного та психічного здоров'я, економічної безпеки та загального добробуту, зокрема під час повномасштабного вторгнення росії на територію України. До проведення круглих столів, тренінгів, тематичних бесід запрошуюються профільні спікери;

– продовжує свою роботу в умовах російсько-української війни із використанням актуальних форм комунікації Школа наукового лідерства. Гендерна тематика є одним із напрямів її роботи. До занять запрошуються досвідчені науковці, викладачі, громадські діячі, експерти з гендерної тематики;

– представники та представниці вишу беруть участь у Міжнародній програмі Горизонт 2020 «Європейське регіональне партнерство для гендерної рівності в епоху цифрових технологій» в рамках інформаційного дня «Інструменти підтримки цифрових інновацій у програмі Горизонт Європа»;

– на постійній основі організовуються та проводяться круглі столи, присвячені ознайомленню з особливостями реалізації Національного плану дій на виконання Резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки. Мир. Безпека». Крім того, з метою моніторингу виконання регіонального плану дій на реалізацію Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, просування його належного фінансування, а також сприяння тому, щоб жінки мали рівноправний доступ до процесів відновлення миру, представниці команди «Рівні можливості» університету з 2021 р. плідно співпрацюють з Коаліцією «Харківщина 1325» [2];

– розпочато реалізацію проекту «Світлофор політики ЄС: гендер, права, міграція та цифровізація». Цілі та завдання модулю: зосередити увагу на гендерних питаннях і питаннях прав людини під час цифровізації державних послуг і поглибити співпрацю з ЄС; розуміння цінностей ЄС, підвищення обізнаності про стратегії ЄС у сфері прав людини та гендеру; дотримання рівності у процесі цифровізації; підкреслити потребу в дослідженнях і розробці проектів, орієнтованих на людину, і цифрових послуг для міграції в Україні; підвищити якість освітніх послуг.

Університет є першим закладом вищої освіти сектора безпеки та оборони, що розпочав викладання європейських студій за напрямом Жан Моне програми Erasmus+.

Власне проєктна діяльність спрямована на демонстрацію того, як при застосуванні цифрових технологій забезпечується конфіденційність і загальні права людини на різних етапах міграційного циклу. Тому проєкт «GeReMiD» є невід'ємним елементом європейської освіти для науковців, викладачів і здобувачів вищої освіти університету.

Отже, виходячи з вищезазначеного, можна зробити такий висновок. По-перше, сучасна освіта є ефективним механізмом, що надає можливість сформувати комплекс знань, цінностей, моделей поведінки щодо утвердження рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, допомагає «відкривати» свої особистісні якості та здібності для міжособистісних контактів, отримати соціальний досвід інших, розвивати гендерну індивідуальність і, як результат, сформувати гендерно чутливого фахівця.

По-друге, університет є осередком розвитку гендерного виховання.

По-третє, впровадження гендерного підходу у діяльність університету є важливим завданням, яке вимагає систематичного дослідження, стратегічного планування та розробки ефективних політик.

Університет невинно продовжує працювати у сфері забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків. Робота не припинилася навіть після початку військового конфлікту.

1. Розпочато реалізацію проєкту «Світлофор політики ЄС: гендер, права, міграція та цифровізація» (GeReMiD) в рамках програми Erasmus+ за напрямом Жан Моне. *Харківський національний університет внутрішніх справ*. URL : <https://univd.edu.ua/uk/news/13939>.

2. Створено Коаліцію «Харківщина 1325». *Центр гендерної культури*. URL : <https://www.genderculturecentre.org/stvoreno-koaliciyu-kharkivshhina-1325/>.